

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve **Turocz-Szt.-Mártonba** küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, kéziratokat **péntekig** kérjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA

100 szög 2 frt. ezentúl minden megkezdett
száz szónál 50 krral több.

Jótekonyság és takarékoság.

Az alsóbb néposztályok jó tulajdonságait nem lehet alamizna által fejleszteni. A gazdagok bőkezűsége legtöbbször csak a tunyaságot és álokoskodást ébreszt fel a helyett, hogy a valóban szűkölködőn segítene. A szegényeknek legnagyobb jótévőjük az, a ki őket munkára, takarékoságra és előrelátásra serkenti, s mindenhez segédkezet nyújt.

Ezekkel a szavakkal indokolta Bostonban 1816-ban néhány emberbarát az első amerikai takarékpénztár, a „Provident Institution for Savings” alapítását. E találó szavaknak ma is meg van az értékük; s ha arról van szó, hogy miképpen lehetne azt a roppant egyenlőtlenséget, mely a társadalomban szegény és gazdag között fennáll, megszüntetni; ma sem lehetne úgy vélekedni, hogy a gazdag adja oda fölsőlegét a szegénynek, ha csak a szocialisták eszményi ábrándjai után nem indulnak.

A jótekonyság kétség kívül egyik legszebb erénye marad mindenkori az embernek. Minden vallás, minden erkölcs, ország és fajkülönbség nélkül, egyiránt a nemes jellemvonások közé sorozza az adakozást; de a gazdasági mozgalmak praktikus szemlélféje súlyt nem fektet rá. Arra még nincs példa a történelemben, hogy valamikor az önkéntes adakozás megszűntette volna a vagyoni egyenlőtlenséget a társadalomban.

Forradalom, szabad verseny és hadi zsákmány voltak mindenkori azok a tényezők, a melyek az alsó néposztályok nyomorán úgy, a hogy segítettek.

Bármily szemképrázlató legyen is a szocialisták agitátója a vagyontalankra, a kalandorokra, sőt magukra az emberbarátokra nézve, de a népek gyakori érintkezése, a gyors áruforgalom, s a tulajdonjog tisztelése-nél fogva a társadalom józan elemei kivétel nélkül az egész világon irtóznak a gazdasági forradalom gondolatától.

Az idők úgy változtak, hogy ma már a hadi zsákmány nem igen alkalmas arra, hogy valamely államban különös jöletet idézzon elő. 1871—72-ben a levert Franciaország 5 milliárd fr. hadi kárpótlást fizetett Németországnak, oly hadi zsákmányt, mely példátlan a történelemben; és mégis Franciaország a legvirágzóbb állam a continensen, míg Németország folytonos gazdasági válság nyomása alatt sanylik. A francia kereskedők Németországra szóló változóit kicsérlelték francia állami járadékkötvényekért és ezzel kifizeték 4248 millió francot a contributóiból, mégis a kész aranyban tett fizetés nem volt elegendő arra, hogy Németország ezzel pénzreformját fedezze, s már 1873-ban csak úgy megérezte a gazdasági és pénzválságot, mint az Osztrák-Magyar állam, mely

hadi zsákmányban nem részesült már ilyen szép idő óta.

A gazdasági egyenlőtlenség reformjának kérdésénél egvedűli rehatóság módok a jelen időben csak a szabad versenyt tekinthetjük oly értelemben, hogy a munka, szorgalom, takarékoság és ügyesség által ki-ki előtt nyitva álljon az út, hogy jöletet szerezzen. Nem a sorsüldözött szerencsésenekről szólunk. A gazdasági fejlettség legmagasb fokán is lesznek mindenkori a társadalomnak nyomorultjai, a kiktől való gondoskodás a könyörületeség és jótekonyság emberi erőneinek lesz fenntartva, de csak azokról a szegényekről, kik nem kereshetnek és dolgozhatnak. — Századunk nagy jelzőszavai, a szabadság és egyenlőség csaknem minden államban érvényre jutottak ma már annyira, hogy a tulajdon biztosítottak, a munkát tiszteltnek, s párosulva szorgalommal és takarékosággal, alkalmas eszköznek tekinthetjük arra, hogy a gazdasági egyenlőtlenség mindinkább eltűnjék, s a kiáltó nyomor a pazar fényűzés mellett kitörésre ne indítsa az embereket.

És mégis látunk gazdasági válságokat, mikor a munkásnak nincs mit dolgoznia; mikor a kereskedő nem képes az áruforgalmat közvetíteni; mikor a mezőgazdának nyákan marad a termése; mikor a tőkepenzes nem képes elhelyezni tőkeit és vesztéséről jajveszkel, pedig szabad a

verseny; és mégis egyaránt nyomorral küzd az is, a ki tud és akar dolgozni, az is, a ki renyhe, mintha csak bomlásnak indult volna mind az a szilárdság, mit a vagyonnak tulajdonítottunk, 1808—10, 1825, 1874, 1873 és még folyton a mai nap is oly időpontok, melyek nagy gazdasági válságokról tanuskodnak, melyeknek szülőökül számos körülményt lehet felhozni, de a melyek végelemzésben mégis csak egy szempontból itélhetők meg, t. i. az emberi önzésből, a mi a gazdasági élet legfőbb rugója, s ezzel szemben az improductív fogyasztás szempontjából. A társadalom egyrésze küzd, fárad, hogy anyagi hasonlót létrehozza mindazt, a mire másnak szüksége van; a másik osztálya ismét fogyaszt, a miért semmi visszatérítést nem nyújt a termelőnek; amaz önzésből többet termel s mindig többet mint a mennyire másnak szüksége van, vagy munkája értéke megbir. Így jut a vagyon és szükség tévútra s az egyensúly megzavarását ismét csak azok az okok állítják helyre, a melyek létrehozták, a nélkül, hogy szükség volna a szocialisták ideáljára, a termelés és vagyon összesítésére.

E gazdasági válságok mind a mellett alkalmasak arra, hogy a gazdasági élet fejlődésére azokból tanulságot vonjunk. Az egyén gyámoltalan-ságában fekszik, hogy katasztrófánál

TÁRCA.

A világosi fegyverletétel.

A temesvári ütközet után két nappal, az az: 1849. augusztus 11-én, Kossuth Aradon miniszteri tanácsot hívott össze, mely Görgei az összes nemzeti haderő-főparancsnokává nevezte ki.

Görgei e hatalom élén azt sürgette, hogy Kossuth mondjon le, különben ő nem tehet semmit.

Kossuth átlátva azt, hogy erős katonai kézzel van szükség, és hogy a viszály még nagyobb veszedelembé döntheti az országot, inkább engedett és lemondott, csak hogy Görgei ígérései beváltásának mi se álljon útjában.

Kossuth tört lélekkel távozott Lugosra, hol Lónyai Menyhért pénzügyi államtitkár fölkereste Kossuthot, kérvén tőle az államkincstár fölötti rendelkezést. De Kossuth azt felelte erre, hogy a fölött már most Görgei rendelkezik, és így Kossuth egy fillér nélkül maradt és mint köldök hagyta el a hazáit.

Görgei pár nappal később már elfeledte, a mit Kossuthnak ígért és alkudozni kezdett az ellenséggel, levelet küldvén Rüdiger tábornokhoz, melyben készséggel jelentte ki arra, hogy fegyvereit a muszka előtt learkja.

Görgei tábornok követeli Rüdiger orosz tábornokot Kis-Jenőn találta fel.

Rüdiger átolvassva a levelet, azonnal jelentést tett Paskiewicznek.

Az orosz ívezér erre a további véron-lás elkerülése végett felhatalmazást ad Rüdigernek a magyar sereg bekerítésére.

A mint azonban a kozákok Szt.-Annáról Világoshoz közeledtek, hogy az osztrákok előnyomulását megakadályozzák, a magyar táborban felriadtak és Görgeit szemrehányásokkal kezdték illetni, a miért az orosz-szaktakt. A diktátor erre a tiszteket maga köré gyűjté és újjal beszélt a szivközhöz. Erre az ellenállás kedv végkép le-lankadt és a Világossal felállított magyar hadsergét bizonytalanságban varta az események lefolyását.

Augusztus 13-án parancsot adott a selegnek, hogy mozduljon ki Világosról, ő maga is kilovagolt és Szőlős felé vette útját. Uj-Pankotánál találkozott Rüdiger tábornok követével, ki a magyar hadvezért felszólította fegyverletételi szándékának kijelentésére.

Erre Görgei előszóval kijelenté, hogy a fegyverletétel komoly szándéka.

Iszonyú forró délután volt, és a táborban általános levertség uralkodott, midőn Rüdiger fardat kozákaival Szőlőshöz közeledék.

Ekkor kezdődött a fegyverletétel délután 4 órákor. Elöl a gyalogok, a sárnyakon a lovas ezredek, közepben pedig az agyuk voltak felállítva.

Görgei előre lovagolt a malom-árokig. Itt üdvözölte Rüdigert.

Azután átnyújtja neki a sereg csapatainak jegyzékét, beleértve a tartalékhadat s a hozzá csatlakozott tiszteket is.

Mindössze 11 tábornok volt a seregéül, u. m: Aulich, Görgei, Kiss Ernő, Knezius Láhner, Leiningen, Schweidel, Lenkei, Nagy Sándor, Poltenberg és Török. Azonfelül 1426 törzs és főtiszt, 30.889 ember, 144 ágyú, 7967 ló, 60 zászló, 28063 ágyútelőtény, 42.700 pisztolytelőtény, 20,395 puská, 3235 pisztoly, 6783 szablya és 13,848 töltenytáska.

A tartalék Knezius alatt 6000 ember és 3 ágyú volt.

A fegyverletételt általános tisztelgés nyitotta meg, azután a honvédek gulába raktak fegyvereiket.

Voltak, kik hajukat tépték és sirtak elkeseredettségökben.

Görgeinek Haynau kegyelmet adott, és Klagenfurtba vitette. Görgei tábornokai pedig Aradra szállítottak hadi foglyokul, hol az eljárás megindult ellenük az osztrák haditörvényszék előtt. Három héttel később megjött az ítélet.

Vérlezítő volt. A hősök halálát megpecsételte.

Haynau nem engedett. A magyarok véreben akart fürdeni és végrehajtotta Aradon a legnehezebb magyar hazafajtona a halálos ítéletet 1849. október 6-án.

A házi barát.

Paróka ur szerette a feleségét, de felesége nem viszonozta az érzelmet, mert szívében csak egy szerelemnek volt helye és ezt az egyet Alfons úrnak szentelte, aki húsz esztendővel fiatalabb volt Parókánál.

Izlés dolgában tehát Parókánét nem illetheti vad, valamintégesen Paróka úrnak jó létele ellen sem lehet kifogást emelni, mert felesége szép asszony, aki mint mondani szokás, hét vármegyében is ritkította párját.

A házasság első évében még hagyján folyt az élet. A menyecske jó nevelésben részesült és hozomány gyánnat olyan erkölcsöket hozott a házhoz, melyeknek szemüvegét át a házibart oly ember lénynek látszik, aki csakis a férj szórakoztatására van terevetve.

Később persze megváltoztak Parókáné eb-beli nézetei és egy szép napon azt találta, hogy a házibart sokkal magasabb lény és hogy a férj szórakoztatása mellett tulajdonképpen arra vannak hivatva, hogy a nöket mulattassák . . .

De ez arany igazságnak fölismérése nem elég; az igazságnak érvényt is kell szerezni és minthogy Paróka is többször alkal-mat adott hű hitvesének, hogy a házibarttal egyedül lehessen, megtörtént, hogy egy este a háziasszony és Alfons ur között a következő párbeszéd fejlődött:

Alfons ur (halkan): Mit ér az, ha csak lópa néhány percig lehetünk együtt. Any-nyi mondani valóm volna, egész szívemet szeretném feltárni . . .

Parókáné (elérzékenyülve): Oh csak már egyszer elutazna az uram!

Annnyit szenvedek, hogy ki se mond-hatom . . .

Alfons ur: Ne busuljon kedves nagy-sám! Én tudom méltányolni fájdalomát és esküszöm, hogy mindent elkövetek . . .

Parókáné (szemléstülve): Köszönöm, nagyon köszönöm uram . . . Ön valóban . . . jaj a vén majom már visszajön. Csitt!

Alfons ur ajkaira boldog mosoly üt és e pilanattól kezdve megértették egymást tökéletesen.

* * *

Pár nappal később, épp midőn Paróka úr szép feleségével ebédelni ült, a levélhordó betoppán és Parókánának egy levelet adott át, mely nevére címezve volt.

Az asszonyka letette a kését és villát és nagy kíváncsisággal kezdte felbontogatni a pecsétet. Paróka úr nyugodt volt. Olyan levlél — gondolta magában —, melyet a férj előtt bontanak föl, nem lehet veszedelmes és ennél fogva fel se tekintett tányérjáról.

van. A kivándorlást károsnak és megakadályozandónak tartja, nem erőszakos, de közgazdasági úton.

A pénzügyminisztérium költségvetésének tárgyalása következett ezután. Itt G. a. I. Jenő képviselő konstatálta, hogy a szeszadóreform pénzügyi szempontból bevált, de közgazdasági szempontból nem. A bajon a kivitel prémiumok emelése állhatne segíteni, de a törvény revíziójára okvetlenül szükség van. Felhívja a kormány figyelmét arra is, hogy a szesz italok eladásánál egészségügyi szabályokat kell állapítani. Erre a pénzügyminiszter tudatta, hogy ha a szeszadó törvényhez fűzött rendelkezés nem is valósult meg a maguk érdekében, a szeszipar nagymérvű hanyatlását mégis sikerült megakadályozni. Utolsó időben tettek intézkedések a szeszipar érdekében és ma a szeszgyártás helyzete határozottan kedvezőbb. Majd felkérte a miniszter az egyenes adók reformálására, ezt felelte, hogy a pénzügyi bizottság e tárgyban már részletesen megjelölte az irányelveket, még pedig úgy a harmad. mint a másodszáztalú keretű adónál, sőt részben ma egyenes adónál is. Mindazonáltal előad reformot, mely általában és nagyjában véve a közterhek könnyítésével járna, a mai pénzügyi viszonyok közt még sokára nem tartható. Irányi Dániel a felvidéki sörgyárak szomorú helyzetére hívta fel a miniszter figyelmét és kérte, hogy azokat oly kedvezményben részesítse mint a mezőgazdasági szeszgyárakat.

A kereskedelmi minisztérium költségvetése tárgyalásánál első szónok Kaas Ivor b. volt, aki Baross Gábor miniszter Magyarország leghasznosabb miniszterének jentette ki; nagy feladat vár rá — úgy mond — most, midőn van remény, hogy a szabad kereskedelmi politika fog érvényesülni. Németország tarifaszereződésre akar lépni hazánkkal és Austriával, mely ránk nézve nagy előnyökkel járna. De a Lajtán túl már megindult egy mozgalom, a gazdasági szövetség megújítására. Reméli azonban, hogy a miniszter keresztülviszi a vámrevíziót és megszabadítja az országot azon nyomástól, melyet osztrák védvámok iparosok gyakorolnak. Fontos momentum a miniszterpolitika magatartásában: közgazdaságunk rendszeres emancipációja Ausztria gyámsága alól. Látjuk, hogy a törvényhozás és a kormány támogatásával gyárak keletkeznek mindenfelé. Egy helyes, külső tarifapolitikával lehetővé tette, hogy külföldi piacainkat megtarthassuk. Nagy várakozással néz az árutárhoz, új rendszerre elő, mert csak ezáltal válik lehetségessé, hogy hazánk legtávolabbi részei is részt vehetnek a külföldi forgalomban. Kéri a minisztert, hogy adjon, ha lehet, ez ügyben némi tájékoztatást. Baross miniszter erre, egyként válaszolt: A magyar kormány maga részéről mindent el fog követni, hogy a monarchia másik kormányával egyetértőleg Magyarország érdekeit védelemben részesítse és azokat, a mennyire csak lehet, meg is óvja. Azután áttért az árúdjámságra, azt részletesen ismertetve és ama reményét fejezte ki, hogy valamint a díjszabás, úgy ez is nemcsak közgazdasági, de pénzügyi sikerrel is fog járni.

A tudóvész ellen dr. Koch berlini orvos hathatósan mutatkozó gyógyszer-talált fel. Orvosi kitünőségeknek már volt alkalmuk meggyőződni a gyógyítás sikerességéről. A gyógyítás orvossága nagy ellenőrzést igényelvény, a receptet eddigelő a felaital nem tette közé. A kúr nem más, mint fősokkendezés a bőr alá, a mellen és a hátón. Dr. Kochnak, a bacillusok felfedezésének, sikerült megtalálni azt az orvsogot, mit több ezer esztendő lefolyása alatt hiában kerestek a tudosok és kuruiziológok.

Az általános helyzetet Európában a béke szimptomái viseli. Azok, kik mindenáron fel akarták lobbantani a gyújtó anyagokat, megdöbbenve a felelősség nagyságától, visszavonultak. A szomszéd államok határain koncentrált csapatoknak megfűtött a gyülekezést visszafelé. A carevics utra indult a betér Bécsbe, a hol nagy ünneppilylély fogadták. Mialatt az orosz trónörökös beutazta az ázsiai tartományokat, hogy magát ott bemutassa az orosz alattvalóknál, és alatt a cári kormány a belügyeket tűzi napirendre. A hármasszövetség, a szövetségben levő államok külügyminiszterének most vége menő találkozásával úgy látszik még

bensőbb lesz, mint annak 1892 évi, a megkötött szerződéséke szerint lennie kellett. A kormányok nyugodtan látnak programjaik megoldásához.

Orth János, a rangjáról leköszönt főherceg sorsa nagy aggodalmakba ejti az uralkodó családot. Tudvalevő, hogy egyszerű polgáremberrel változott, Orth János mint kapitány egy tengeri kereskedelmi hajóját élte állott. Az a körülmény, hogy hajóját Valparaisóban már hetek óta hiába várják, azt a szomorú valószínűséget erősíti meg, hogy ő és legénysége a nemrég Dél-Amerika körül dűbörgött örökkánk lett adozta.

A dunántúli közm. egyesületnek nov. 20-án Budapesten tartandó alakuló közgyűlése iránt a fővárosban, és az érdekeltektől nagy érdeklődés mutatkozik.

Az orosz cár a borküvaszati katasztrófa évfordulóján névtelen levelet talált íróasztalán. A levél nyugodt s meggyőző hangon fejtette, hogy Oroszországnak alkotmányra van szüksége. Az ország nyög a mostani autokratia-uralom alatt. A cár tanácsadói még mindig a régi elpálostól rendszert folytatják, ezért az uralkodó sohasem tudhatja meg az igazat. Végül a levél azzal végződik, hogy a cár, mint alkotmányos uralkodó gyarapodni tekintélyben és hatalomban.

A decentralizáció kezdetét illetőleg Szilágyi igazgyműniszter határozottan kijelentette, hogy az a jövő év május havában meg fog történni.

HIREINK.

Népszerű felolvasó est. A t.-sz.-mártoni állami középkereskedelmi és polgári iskola tanüstülete f. é. nov. hó 23-án tartja az idei első felolvasó estjét: Belépti díj: személyenként 50 kr. A tiszta jövedelem az alumnéum javára fordítatik. Kezdet fél 6, vége 8 órákor. Az est műsora a következő: 1. Szept. Kreutzer »Eji szállás Granadában« c. dalművének részleteiből; zongorán, harmónium és vonós hangszereken előadja a septett-társaság (Rátskay István stb.); 2. Magyar népdalok, három szólamú karm. alkalmazta B. I., előadja az iskolai énekkar; 3. Salamon király álma, Revický Gyulától, szavalja Fekete Miklós; 4. A a kormányos dala, Wagner »A bolygó Hollandi« dalművéből, b) Dal Meyerbeertől zongorakísérettel mellett Edler Derszib Béla; 5. Képek az alföldi népeletről, írta és felolvassa Révész Lajos; 6. Régi magyar nóták, zongorakísérettel éneklí Faready József; 7. Rondo capricioso, Mendelssohntól, op. 14. zongorára 4. k. ártira Cserny K. előadja Haas Szidónia és Boldis Ignác; 8. A a fecske, Bogrártól; b) Víg daira fel! Zsaskovszkytól, előadja az iskolai énekkar.

Ésküvő. K ü r t h y Lajos Liptóvármegye főispánja és hó 18-án tartja egybekelését Z i c h y Ludovika grófnővel, Maria Terézia főhercegnő udvarhölgyével. A főispán, Liptóvármegye egyik legszebb pontján, a Jókai által Páter Péterben oly regényesen leirt macdancnyi kastélyban fog lakni.

Turóc vármegye közigazgatási bizottsága és hó 12-én tartotta rendes hasi közgyűlést a vármegyehez kis természetű, Justh Kalmán főispán ur ő méltóságának elnöke alatt. A közgyűlésen a szakeladók tették meg szokásos jelentéseiket; legkiemelkedőbb volt a szakeladósok közül a kir. tanfelügyelő jelentésének azon része, melyben a rutkai áll. iskola ügyében sűrűs és a helyzetnek megfelelő intézkedések céljából felterjesztet javasolt. A k. b. magáévá tette az ügyet s a rutkai iskolázás mizeriális állapotát hűségeen leírva, sűrűs intézkedést kér a vall. közokt. ministeriumtól. Talán most majd belátják oda főt is, hogy az az ominózus ügy tovább nem maradjat elintézetlenül is, vagy amúgy segítenek a bajon.

Halalozás. A lefolyt heten bő aratása volt környékünkön a halálnak, melynek áldozatai a következő gyászjelentéseket kaptuk: I. Jurkovich Emil kir. kath. főgyámnasiumi r. tanár, saját, úgy kiskorú gyermeke, Erzsike, valamint Janik Ferenc, budapesti ügyvéd s neje szű. Bellaag Irma, továbbá Janik Béla, kir. törvénzi joggyakornok, nem különben

a mindkét ágbeli rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelenti feljethetlen drágá nejének, a feladózó anyának, a jó leányának, a szerető nővérenek s a kedves rokonnak, Jurkovich Emeline szül. Jjanik Jankának, élete 33-ik, boldog házasságának 8-ik évében, hosszas és igazi keresztényi türelemmel elviselt szenvedés és a haladókli szentségeinek példás buzgalommal való felvétele után f. hó 12-én reggeli fél 9 órákor bekövetkezett csendes elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 14. pénteken, d. u. 3 órákor fognak az alsó-utca 80-ik sz. halottas házában, a róm. kath. hitvallás szerzetárai szerint beszenteltetni s a helybeli kath. sikertbe örök pihenőre vitetni. Az engedelt szent miséldozat f. hó 15-én d. e. 8 órákor fog a helybeli vártemplomban a Mindenhatónak bemutatni. Besztercebányán 1890. november hó 12-én Örök áldás s béke lengjen drága hamvain!

II. Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentjük a legjobb atyának, nagyatanyának, testvérenek, sógornak és ipnak Felső-Kubini Meskó Vendel Gusztáv úrnak Árva vármegyei volt megyei főpénztárnokának f. hó 5-én délután 3 órákor 81 éves korában végegyengülés következtében történt gyász elhunytát, Liptó Német-Lipcsé, 1890. évi nov. hó 11. Meskó Mór néhai Meskó Vilmosné, szül. Meskó Zsófia, Meskó Antónia és férje Hendl Samu, Meskó Zsófia, özv. Kollárk Edén, Meskó Márton — mint gyermekek: Lászlófalvai Velics Aladár, Gabriella, Jolán, Ervin, Mariska, Hajnalna, Hendl Gizella és Lénard, Kollárk Anna — mint unokák: Özv. Pozsegai Kokanovich Józsefné, szül. Meskó Emília — mint nővér. Özv. Svábí Sváb Nándorné, szül. Gőrgéi és Torócí Gőrgy Mária — mint sógorné. — III. Liptó Béla, Teréz, Erzsé és Margit gyermekei valamint nagyszámú rokonai nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti feljethetlen férjének illetve atyjának Krónér Liptó, Rózsahegy város jegyzőjének 1890-ik évi nov. hó 12-én d. u. 3 órákor, életének 57-ik boldog házasságának 23-ik évében rövid szenvedés s a halotti szentségek átjatos felvétele után történt gyászok kimulatát. A boldogultnak kült tetemei f. é. nov. hó 14-én d. u. 2 órákor a róm. kath. anyaszentegyház szerzetárai szerint a rózsahegyi r. kath. sikertbe örök nyugalomra fognak tetetni. Az engedelt szt. mise adogat pedig f. é. nov. hó 14-én reggeli fél 8 órákor fog a Mindenhatónak bemutatni. Rózsahegy 1890-ik évi nov. hó 12-én Áldás és béke lengjen drága hamvai felett.

A tűzfocsokendők próbája és hó 11. és 12-én volt Liptó Szt.-Miklóson. Három cég versenyzett: Tarnóczy, Geitner Nausch és Walser. Az eredmény még nincs nyilvánosságra hozva.

Egy közbecülesben levő öreg ur, Povolny Gusztáv vetett véget életének a mult vasárnap Deménfalván. Kintó febjának fájdalmaí már nem tudta elviselni, bevettelte magát a megaradt hegyi patokba, mely egész Kis-Paludányi ragadt a magával. Témessze szerződés volt.

Eladó halak. A znióvárjai közalap. uradalom lapunk útján is tudatja a közönség, hogy az uradalom halas-tavából a pontyhalm — amíg a készlet tart — kilogrammonként 50 kr-ralv elarusított s lelvélbel megkeresésre postautánvétellel is megküldetik. Külön is felhívjuk olvasóink figyelmét e kedvező alkalomra.

Helyreigazítás. A lapunk mult számában megjelent znióvárjai állami tanítóképzőkei kertész állomásra vonatkozó pályázatban a pályázati határidő, leírás tévedésből november 10-ére téteztet; felkérlettünk annak kijelentésére, hogy a pályázati határidő december 10-é, tud is ezután hozunk az érdeklődők tudomására.

A Besztercebányai Casinó és hó 1-én délután tartotta évi közgyűlést. A gyűlésen a lefolyt évről vonatkozó számadosok mutattak be és megállapították az 1891. évi költségvetést; továbbá az elnök és a választmány lón újból megválasztva.

Szerencsétlenség a Vágon Vág-Beszterce és Orlove között. Folyó hó 11-én délelőtt az orlovei révénl nagyszámú pályaszerült

össze, kik a vágbesztercei vásárra akart menni. Mint ilyenkor történni szokott, mindannyian egyszerűen akartak átkelni, sőt két gazda meg a kocsiját is feljohattotta a kompra. A révészek, noha jól kellett tudniok, hogy a komp túl van terhelve, nem szállítottak le senkit, hanem nekiindultak a most épen áradásban levő Vágnak. A folyó közepén jártak már, mikor a komp alá csatolt csónakok egyike kilyukadt s a víz nagy sebességgel tödült be. A szerencsétlenség állítólag a révészek kapzsiságának lett volna a következménye. Ugyanis a révészek kijelentette, hogy addig ki nem köt, míg mindenki meg nem fejezi a vitelbért. Erre a kompon nagy mozgólások támadt, mi a katasztrófa bekövetkezéséért partra szállhatás előtt csakugyan elődélzhetett. A kompon levő vásárosok számáról, valamint a megmenekült és elúnt szerencsétlenekről biztos adatok még nincsenek. A tudósítások a kompon volt emberek számát 70-re teszik. Az elúlytvet komp, Lord József zsigmondházi birtokosé volt.

A zólyom-lipcséi »Gizella« munkás árva-ház felügyelő bizottsága a mult heten tartott gyűlésen elhatározta, hogy ezután 66 árva helyett 100 árva fognak felvenni. A létszám szaporítása azonban a helyiség nagybőbbitását vonja maga után; a bizottság elhatározta, hogy az udvaron fog tantermekeket és tanulhelyeket építtetni, a többi helyiségek pedig a lakásra maradnak. A törzsvagyony ma már 438 ezere rüg, s így lehetne építkezésekké kezdeni. Hogy az intézet ily szépen virágzik, az a felügyelőbizottságnak és az intézet vezetőknek az érdeme.

Medvők garázdálkodása. Mult héten Schultz Lajos szucsanyi földbírtkosok júzás az erdő alján legeltette juhait; egyezzer egy hatalmas mekko jött ki a sűrűből s a juhász szemelátára kiszakított 80 darabot a nyájból s az erdő felé terelte. A juhász nagy kiabálással kövek hágyásával igyekezett eljtasítani a vakmerő rablót; az azonban 4 juhot levágott a egyet fogai közé kapva elúnt a sűrűbe. — Sokkal rosszabbul járt ennél Kulich János szklabinyai juhász, kinek falkájából a szarvokon pagonyban szintén kiragadt a mackó egy jól hizott anyjuhott. A kárvallott ember legalább a húst akarta megmenteni a gonosz állat körmei közül s haltájával megtámadta a mackót. Ez azonban épen nem érte a tréfát, hanem két lábra állva, rárohant a szegény juhászra s úgy helyben hagyta, hogy alig tudott megriadt juhait utra a faluig elvánszorogni. A bestia egész fejbőrét lehátta s össze-vissza maragolta mindkét oldalát, úgy, hogy életéhez is igen kevés a remény.

A m. Kárpát egyesület lipiói osztálya f. évi nov. 11-én tartotta Liptó-Szt.-Miklóson a hetedik évi rendes közgyűlést Kubinyi Gyula cs, és kir. kamarás elnöke alatt. A többszörs éjlenz közl megzakított elnöki jelentés szépen előkezett meg az osztálynak áthelyezés folytán leköszönt titkárról Mihálik József polg. isk. tanárról, mint tevékeny tisztviselőről s a lipótomegyei turistaszakavatott szellemi munkásáról s egyttel ezen érdemei elismerésül a közgyűlés egyhanglág megválasztotta az egyesület tisztelbéli tagjává. Ugyancsak egyhanglág választott meg az osztály titkárról Istvánffy Gyula polg. isk. tanár is, kinek egyttel közönetet szavazott a közgyűlés, hogy a titkári és pénztárosi teendők elintézésé ideiglenesen s szives készséggel vállalta magára. Az elnöki jelentésből ki kell emelnünk, hogy özv. Jóób Adolfné úrné Ö Ngsa 150 forint adományozott az egyesületnek s gróf Zichy Edmund tagsági díjat ez évben is 100 forint fizette meg Kubinyi Gyula csász. és kir. kamarás pedig a Deményfalvi völgyből, a Gyömbérré vezető út fele táján egy kis menedék házat építtettél, s rendezett be megfelelő kényelemmel a saját költségén, mit a turisták használatára bármikor szivesen átenged. A hazai turistaszak előmozdítására tett ezen adományok bejelentését a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta s az adományozóknak jegyzőkönyvi közönetet szavazott. Az egyesület különben még mindig nem tehetett a turistakiszak nagyböbbités szolgálatot, mert anyagiakkal küzd. A tagdíj hátralékok nehezen folyak be. Az egyesület ez évi bevétele 3493 forint kiadása 343 forint 28 kr. volt. A tagok száma 3-yl szaporodott, tehát ma összesen 73.

A szegény tanulókat segélyező egyesület — Besztercebányán, — a mult héten választmányi ülést tartott. Az egyület pénztárosa betérjésztvén az egyesület 1889. évi száma-

